

21:35, Szerda (április 13.), m1

Volpone

magyar tévéjáték, 93 perc, 1975

rendező: Fehér György

író: Ben Jonson

forgatókönyvíró: Fehér György

zeneszerző: Presser Gábor, Simon Zoltán

operatőr: Edelényi János, Bodó János, Bucsi János, Király Péter

adaptáció: Illyés Gyula

szereplő(k):

Major Tamás (Volpone)

Básti Lajos (Voltore)

Kállai Ferenc (Corvino)

Kőmíves Sándor (Carbaccio)

Helyey László (Mosca)

Bánsági Ildikó (Colomba)

Andai Györgyi (Canina)

Bessenyei Ferenc (Leone)

Rajz János (Bíró)

Raksányi Gellért (Parancsnok)

A gazdagok szeretik a gazdagságot, és azt hiszik, hogy ha nem gyarapítják tovább, akkor összedől a világ. Erre az emberi gyengeségre épít Volpone, az öreg szélhámos, aki egy váratlan trükköt talál ki, halálára készülő, betegeskedő aggastyánt játszik el, aki szolgája, és egyben ügyes tanítványa segítségével minden lehetőt kicsal az álszent, de a dús örökség reményében bármire képes gazdag velencei polgárokból. Hogy aztán a dolog nem úgy végződik, ahogy eltervezték.

Idő szerint | Hely szerint

Vetítik: M1: Szerda (Április 13.) 21:35

M2: Csütörtök (Április 14.) 1:25

Nyugat · / · 1930 · / · 1930. 5. szám · / · SZINHÁZI FIGYELŐ

Komlós Aladár: VOLPONE VAGY A PÉNZ KOMÉDIÁJA

Ben Jonson vígjátéka átdolgozta: Stefan Zweig - a Magyar Színházban

Volpone jól megráfálja gazdag ismerőseit, akiket - noha maga sem jobb náluk - mélységesen utál. Léhűtő ravasz szolgája útján nagybeteg hírét költi magának, hogy aztán a végrendelet-készítés revolverével értékes ajándékokat zsarolhasson tőlük. A számítás pompásan beválik. Kiderül, hogy az emberek pénzért mindenre kaphatók, apa kitagadja a fiát, férj eladja a feleségét érte. A szimuláns Volpone betegágya előtt lehull róluk minden álarc és beelátunk szennyess belükbe. Gyilkos (talán túlgyilkos) szatíra ez, feneketlen ember-undorból születhetett.

Pompás helyzet, rávall a klasszikus vígjátékra: egyfelől önmagáért beszélő, az embereket tetteikben leleplező, nagyvonalú plaszticitásával, másfelől e vonalak vaskosságával és a színek árnyalásnélküliségével. Van a darabban egy féltékeny férj, aki a napfénytől is óvja feleségét. Volpone szolgája pár perc alatt ráveszi, hogy feleségét vigye Volpone ágyába. Az ilyesmi mulatságos, de a pszichológiához szokott mai nézőre mindig kissé kezdetlegesnek hat. A helyzetben aztán, amelyből a darab kiindul, úgy kifordul előttünk az emberek belseje, feltárva mindent, amit az író meg akart bennök mutatni, hogy a néző kacagásába némi szorongás vegyül: mondhat-e még valamit az író a hátralevő két felvonásban? S a szorongás nem is egészen alaptalan: a darab többi részében csak a puszta mese fejlődik tovább, új pszichológiai meglepetés már semmi sem marad. A kissé elnyújtott előadás, sajnos, még érezhetőbbé teszi a vígjáték túlságos egyszólamúságát.

De Ben Jonsonnak van egy ötlete, amelynek segítségével talán még az alaphelyzetnél is élesebb és groteszkebb formában mutatja be a pénzvágy állatosságát. Volpone külön-külön minden barátjával elhitegeti, hogy őt tette meg egyetlen örökösévé, aztán halottnak tette magát, csak azért, hogy végigélvezhesse, milyen arcot vágnak a cimborák, mikor megtudják, hogy Volpone vagyonát a szolgája örökli. Ezúttal azonban rajtaveszt. Kiderülnek összes turpisságai, s meztelen életét is úgy mentheti meg csupán, hogy elmenekül.

Szolgája bölcsőbb ember nála. Az az elve, hogy a pénzt el kell költeni, mert görcsös őrzésétől elvadul ez ember. Úgy látszik, Ben Jonsonnak is ez volt az elve.

A Magyar Színház legjobb erőire bízta a darabot. Volpone szerepében Csontos olyan volt, mint egy falánk, behemót démon, aki kiharácsolja s tetejébe még ki is röhögi a világot. Szigeti Jenő kitűnő maszkban, nyöszörögve mekegő hangon elevenített meg egy aggastyánt, aki a sír szélén is a pénz után totyog. Gazdag fantáziájú művész, aki minden szerepében más figurát varázsol a színpadra. Dénes György élénk játékával bővíteni próbálta szokott szerepkörét, nem siker nélkül. Turay Ida mulatságos naiv fiatalasszony volt, anélkül, hogy, mint máskor, a komikum kedvéért paródiáját játszotta volna el szerepének. Jó, sőt a rendesnél jobb volt Harsányi Rezső és Justh Gyula is. Az előadáson érezni lehetett a rendező Vaszary János erős kezét. Kár, hogy Bereginék nincs érzéke a humor iránt. Emőd Tamás fordítása gazdag és ízes magyarságú, amelyet ritkán hallani színpadjainkon.

Major Tamás

Született: 1910. január 26. (Újpest)

Meghalt: 1986. április 13. (Budapest)

FILM:

A nagy generáció (szín., magyar játékf., 1985) színész

Csak egy mozi (szín., magyar játékf., 1985) színész

Első kétszáz évem (szín., magyar játékf., 1985) színész

Az imposztor (szín., magyar színházi felv., 1984) (TV-film) színész

Hanyatt-homlok (magyar játékf., 1984) színész

A csoda vége (szín., magyar játékf., 1983) színész

Szerencsés Dániel (szín., magyar filmdráma, 1983) színész Szerencsés Dániel DVD

Akar velem játszani? (szín., magyar tévéf., 1982) (TV-film) színész

Nők iskolája (szín., magyar tévéjáték, 1982) (TV-film) színész

Ripacsok (szín., magyar filmdráma, 1981) színész Ripacsok DVD

Circus Maximus (szín., NSZK-magyar játékf., 1980) színész

Tudós nők (ff., magyar színházi közv., 1980) (TV-film) rendező

Imre (szín., magyar tévéf., 1979) (TV-film) színész

Szabadíts meg a gonosztól (szín., magyar filmdráma, 1979) színész Szabadíts meg a gonosztól DVD

Az Isten is János (szín., magyar tévéjáték, 1977) (TV-film) színész

Császárlátogatás (szín., magyar filmdráma, 1977) (TV-film) színész

Teketória (szín., magyar játékf., 1976) színész

Zongora a levegőben (szín., magyar filmszat., 1976) színész

Déryné, hol van? (szín., magyar filmdráma, 1975) színész

Ereszd el a szakállamat! (szín., magyar játékf., 1975) színész

Volpone (szín., magyar tévéjáték, 1975) (TV-film) színész Vetítik: M1: Szerda (Április 13.)

21:35

M2: Csütörtök (Április 14.) 1:25

A Pendragon legenda (szín.-ff., magyar játékf., 1974) színész

Aranyborjú (szín., magyar tévéjáték, 1974) (TV-film) színész

Ficzek úr (szín., magyar tévéf., 1974) (TV-film) színész

Végül (ff., magyar dráma, 1974) színész

A Lúdláb királynő (szín., magyar tévéjáték, 1973) (TV-film) színész

III. Richard (ff., magyar tévéf., 1973) (TV-film) színész III. Richard DVD

Régi idők focija (szín., magyar filmszat., 1973) színész Régi idők focija DVD

A magyar ugaron (magyar játékf., 1972) színész

Fekete macska (ff., magyar tévéf., 1972) (TV-film) színész

Férfiak mesélik... (szín., magyar tévéf., 1972) (TV-film) színész

Volt egyszer egy család (szín., magyar vígj., 1972) színész

A frankhamisítás (szín., magyar dok. sor., 1971) (TV-film) színész

A gyilkos a házban van (ff., magyar krimi, 1971) színész

Széchenyi meggyilkoltatása (ff., magyar tévéf., 1971) (TV-film) színész Vetítik: M2:

Vasárnap (Április 17.) 15:50

Hétfő (Április 18.) 2:20

Ítélet (ff., magyar-csehszl.-román filmdráma, 1970) színész

Szerelmi álmok - Liszt (szín., magyar-szovjet történelmi dráma, 1970) (TV-film) színész

Utazás a koponyám körül (szín., magyar filmdráma, 1970) színész

Szemüvegesek (ff., magyar játékf., 1969) színész

VII. Olivér (ff., magyar tévéjáték, 1969) (TV-film) színész

Alfa Rómeó és Júlia (ff., magyar rom. vígj., 1968) színész

A múmia közbeszól (ff., magyar kalandf., 1967) színész

A szerelem ára (ff., magyar színházi közv., 1967) (TV-film) színész

Egy szerelem három éjszakája (szín., magyar filmdráma, 1967) színész

Jaguár (ff., magyar vígj., 1967) színész

Mocorgó (ff., magyar tévéf., 1967) (TV-film) színész

Sellő a pecsétgyűrűn (ff., magyar játékf., 1967) színész

És akkor a pasas... (ff., magyar vígj., 1966) színész

Minden kezdet nehéz (ff., hb., magyar játékf., 1966) színész

A denevér (operettfilm, 1965) (TV-film) színész

A helység kalapácsa (ff., magyar tévéjáték, 1965) (TV-film) színész

A tizedes meg a többiek (ff., magyar vígj., 1965) színész A tizedes meg a többiek DVD

Szilveszter 20 éven felülieknek (ff., magyar szór. műsor, 1965) (TV-film) színész

A kőszívű ember fiai (szín., magyar filmdráma, 1964) színész

Az életbe táncoltatott leány (szín., magyar filmdráma, 1964) színész

Kár a benzinért (szín., magyar vígj., 1964) színész

Miért rosszak a magyar filmek? (ff., magyar filmszat., 1964) színész

Sakknovella (magyar tévéf., 1958) (TV-film) színész

A szűz és a gödölye (ff., magyar filmdráma, 1941) színész

Az elefánt (TV-műsor) színész

Döglött aknák (szín., magyar színházi felv.) színész

Mestersége: Rátonyi (TV-film) közreműködő

Mestersége színész (TV-műsor) szereplő

Spiró György: Az imposztor (színházi felv.) (TV-film) színész

PORT.HU